

## СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСВІТНЄ ПРАВО»

<b>Ступінь вищої освіти</b>	Бакалавр
<b>Рівень вищої освіти</b>	Перший (бакалаврський)
<b>Освітня програма</b>	Право
<b>Заняття:</b>	I семестр
Лекції	2 години на тиждень згідно розкладу
Семінарські	1 година на тиждень згідно розкладу
<b>Кількість кредитів</b>	3
<b>Мова викладання</b>	Українська



**Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:  
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3318>**



**КАФЕДРА  
ЦИВІЛЬНОГО,  
ГОСПОДАРСЬКОГО  
ТА ЕКОЛОГІЧНОГО  
ПРАВА**

### Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	<b>Тюря Юлія Іванівна</b>
Науковий ступінь	Доктор юридичних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	Роб. тел. 0562-373-07-88
E-mail	tyurya.j.i@nmu.one
Профайл	<a href="http://cgp.nmu.org.ua/ua/vykl.php">http://cgp.nmu.org.ua/ua/vykl.php</a>
Персональна сторінка	<a href="https://orcid.org/0000-0001-7732-3535">https://orcid.org/0000-0001-7732-3535</a>
Консультації	ауд.10/313, 2 години на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра цивільного, господарського та екологічного права, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 313
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів) tyurya.j.i@nmu.one

## 1. Анотація до курсу

Освітнє право України є новою галуззю в системі права України, такою, що знаходиться на етапі становлення. Навчальна дисципліна «Освітнє право» базується на нормативних джерелах освітнього права. В ній відображено еволюцію освітнього законодавства, основні напрямки та форми реалізації реформ в галузі освіти, що провадяться в Україні, надані основні відомості про освітнє право окремих зарубіжних країн, приділено увагу участі України в Болонському процесі та вплив даного фактору на подальший розвиток законодавства про освіту в Україні.

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета дисципліни** – формування системи теоретичних знань щодо суті й соціального значення освіти, сучасних тенденцій її розвитку; набуття навичок самостійного й ефективного навчання в університеті з урахуванням світових освітніх тенденцій.

**Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Освітнє право» є набуття знань, вмінь і навичок, що надають студентам можливість вільно орієнтуватися в правовому регулюванні освітніх правовідносин, вірно тлумачити положення вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів у сфері освітнього законодавства, а також користуватися ними у практичній діяльності.

## 3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
Орієнтуватися в питаннях організації освітнього процесу в системі вищої освіти
Визначити зміст та склад освітніх правовідносин
Застосовувати нормативно-правові акти з освітнього законодавства України
Організувати процес самостійної навчальної роботи
Знати механізм та гарантії реалізації конституційного права кожного на освіту
Визначати правовий статус учасників правовідносин в галузі освіти
Знати міжнародно-правові стандарти в галузі освіти
Знати основні характеристики Болонського процесу
Знати особливості участі України у формуванні єдиного європейського освітнього простору

## 4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
<b>ЛЕКЦІЇ</b>
<b>Тема 1. Освіта як соціальний інститут. Право на освіту та його гарантії</b>
1. Значення поняття «освіта» та функції освіти
2. Поняття «освітнє право» як категорія юриспруденції
3. Принципи освітнього права
<b>Тема 2. Система, структура освіти України. Вища освіта як складова системи освіти</b>
1. Системні та структурні елементи освіти, форми її здобуття
2. Заклад освіти: поняття, види, форми, типи, акредитаційні рівні
3. Вища освіта як складова системи освіти
4. Структура закладу вищої освіти
<b>Тема 3. Державна політика у сфері освіти, її інструменти</b>
1. Конституційні основи освітньої діяльності

2. Державна політика у сфері освіти
3. Забезпечення якості освіти
3.1. Ліцензування освітньої діяльності
3.2. Акредитація освітньої програми
3.3. Інституційний аудит
3.4. Інституційна акредитація
3.5. Зовнішнє незалежне оцінювання
3.6. Моніторинг якості освіти
3.7. Громадська акредитація
3.8. Атестація педагогічних працівників
3.9. Сертифікація педагогічних працівників
3.10. Громадський нагляд (контроль) у сфері освіти
3.11. Стандартизація
<b>Тема 4. Суб'єкти освітніх правовідносин та їх правовий статус</b>
1. Правовий статус особи: поняття, структура, види
2. Правовий статус педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників
2.1. Вимоги до педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників
2.2. Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників
2.3. Робочий час науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників
2.4. Державні гарантії педагогічним і науково-педагогічним працівникам
3. Правовий статус здобувачів освіти
<b>Тема 5. Основні нормативні акти в сфері освіти. Впровадження в Україні положень Болонської декларації</b>
1. Загальна характеристика джерел освітнього права
2. Болонська та Лісабонська декларація: основні положення
2.1. Основні етапи Болонського процесу
2.2. Зміст Болонських реформ
2.3. Основні положення Лісабонської декларації
3. Нормативно-правове регулювання діяльності закладів вищої освіти в Україні
<b>Тема 6. Правові засади забезпечення якості вищої освіти в умовах євроінтеграції</b>
1. Нормативно-правове регулювання у сфері освіти щодо забезпечення якості освіти
1.1. Внутрішнє забезпечення якості
1.2. Системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти
1.3. Системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти
2. Правові аспекти ліцензування та акредитації закладів вищої освіти
2.1. Ліцензування освітньої діяльності в Україні
2.2. Акредитація освітньої програми
<b>Тема 7. Нормативно-правове регулювання сфери вищої освіти щодо забезпечення системи якості освіти країн Європейського союзу</b>
1. Система вищої освіти країн Балтії
2. Правове регулювання забезпечення якості вищої освіти Естонії
2.1. Нормативно-правове регулювання процедури акредитації
2.2. Нормативно-правове регулювання процедури ліцензування
3. Правове регулювання забезпечення якості вищої освіти Латвії
3.1. Нормативно-правове регулювання процедури акредитації
3.2. Нормативно-правове регулювання процедури ліцензування
4. Правове регулювання забезпечення якості вищої освіти Литви
4.1. Нормативно-правове регулювання процедури ліцензування
4.2. Нормативно-правове регулювання зовнішнього забезпечення якості вищої освіти

<b>СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ</b>
Функції освіти. Предмет освітнього права. Організація освітнього процесу у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»
Здобуття вищої освіти в Україні
Державна політика у сфері освіти. Стандартизація правничої освіти
Права та обов'язки здобувачів вищої освіти
Нормативно-правове регулювання діяльності закладів вищої освіти в Україні. Зміст Болонських реформ
Нормативно-правове регулювання у сфері освіти щодо забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»
Система вищої освіти країн Балтії

## **5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення**

Спеціально обладнана проектором аудиторія 10/307 або 10/310 для проведення лекційних та семінарських занять.

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стилізованим інтернетом.

Студент повинен мати активований акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Office 365 та бути зареєстрованим у СУДН «Moodle» на дистанційний курс з навчальної дисципліни «Освітнє право».

## **6. Система оцінювання та вимоги**

**6.1.** Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

<b>Рейтингова шкала</b>	<b>Інституційна шкала</b>
90 – 100	Відмінно
74 – 89	Добре
60 – 73	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

**6.2.** Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної й семінарських робіт складатиме не менше 60 балів.

### *Засоби діагностики та процедури оцінювання*

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні питання	усне опитування, бліц-опитування, тестування <b>методи:</b> евристичних питань, пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, діалогового спілкування	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів;  виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача
семінари	контрольні завдання за кожною темою	виконання контрольних практичних завдань виконання самостійних робіт <b>методи:</b> «навчаючи, вчуся», робота в малих групах, study case		

**6.3.** Критерії оцінювання за відповідний вид навчальної діяльності студента

Опрацювання курсу навчальної дисципліни «Освітнє право» передбачає аудиторну (лекції та семінарські заняття) та самостійну роботу здобувачів вищої освіти. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, за допомогою дистанційної платформи MOODLE.

**Оцінювання** з курсу навчальної дисципліни «Освітнє право» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності студента:

- ✓ поточне тестування та опитування;
- ✓ виконання контрольних практичних завдань;
- ✓ виконання завдань для самостійного опрацювання;
- ✓ аудиторна робота на навчальних заняттях.

**Тестування** – це метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. **Тестування** з навчальної дисципліни «Освітнє право» здійснюється за кожною темою.

З метою закріплення теоретичного матеріалу програмою дисципліни передбачено проведення семінарських занять. Семінарські заняття з курсу «Освітнє право» передбачають розгляд здобувачами теоретичних положень, засвоєних на лекціях та в процесі самостійної роботи, обговорення реферативних повідомлень, виконання контрольних практичних завдань. Опрацювання вказаних завдань є обов'язковим для здобувачів, оскільки отримані бали за них враховуються при визначенні загального балу підсумкового контролю (заліку).

**Контрольні практичні завдання** з навчальної дисципліни представлені у вигляді тестових завдань відкритої форми та окремих завдань, які мають достатній ступінь складності, носять творчий діяльнісний характер і дають змогу виявити вміння здобувачів самостійно і творчо мислити, а також застосувати набуті знання з дисципліни «Освітнє право» на практиці.

Для виконання *контрольних практичних завдань у вигляді тестових завдань відкритої форми* необхідно використовувати відповідні електронні ресурси, які зазначені у завданнях. Алгоритм виконання таких завдань наступний:

1. Ознайомлення з матеріалами, які розміщені на відповідних електронних ресурсах.
2. Ознайомлення з питаннями певного завдання.
3. Пошук відповідей на питання за допомогою відповідних електронних ресурсів.
4. Перенесення відповідей до наповнення тестового завдання.

При формуванні відповідей на питання особливо звертати увагу на вимоги до їх формування, зокрема: не використовувати додаткові розділові знаки (такі, як: **, ? ! .**), між словами лише один пробіл, вказувати лише кількість слів, яку зазначено до опису відповіді.

Оцінювання таких завдань здійснюється автоматично за допомогою дистанційної платформи MOODLE.

*Контрольні практичні завдання у вигляді окремого завдання* оформлюються окремим документом та надсилаються викладачу на перевірку. Певні завдання можуть виконуватися з використанням відповідних електронних ресурсів та додаткових матеріалів. Оцінювання таких завдань здійснюється викладачем.

**Вебфорум або просто Форум** – інтернет-ресурс, популярний різновид спілкування в інтернеті, для проведення дискусій, на якому користувачі обмінюються досвідом та ідеями з певної заданої теми.

В рамках навчальної дисципліни «Освітнє право» передбачено проведення форуму (дистанційно) та обговорення на семінарському занятті результатів виконаного здобувачами певного завдання, підготовленої презентації (очно) з використанням методів мозкового штурму, евристичних питань та діалогового спілкування. За умови очного навчання за кожною темою проводиться робота в малих групах.

**Самостійна робота студента (СРС)** є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота включає:

- ♦ попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за всіма видами навчальних занять;
- ♦ розв'язання завдань самоконтролю опанування дисциплінарними результатами навчання відповідно до робочої програми дисципліни

Метою СРС є засвоєння навчальної дисципліни в повному обсязі і послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця. У ході самостійної

роботи студент має перетворитися на активного учасника освітнього процесу, навчитися свідомо ставитися до опанування теоретичних і практичних знань, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Самостійною роботою здобувача в рамках вивчення навчальної дисципліни «*Освітнє право*» є виконання певних тестових завдань відкритої форми за окремими темами та окремим завдань. Вимоги щодо виконання таких завдань ідентичні вимогам щодо виконання контрольних практичних завдань аналогічної форми.

У таблиці наведено розподіл максимальної кількості балів за певний вид навчальної роботи студента за темами навчальної дисципліни.

Розподіл балів за видами навчальної роботи студента

Теми	Контрольні практичні завдання	Самостійна робота	Поточне тестування	Аудиторна робота на заняттях (визначає викладач)
1.	2	2	6,0	<b>10</b>
2.	2	2	13,8	
3.	2	5	7,8	
4.	1	5	6,0	
5.	2	2	7,2	
6.	3	2	9,0	
7.	2	1	7,2	
<b>Разом</b>	<b>14</b>	<b>19</b>	<b>57</b>	<b>100</b>

Викладач, враховуючи досягнення здобувача з дисципліни, його системну та активну участь і роботу на платформі MOODLE, може додати **0-10 балів**. Також можна отримати додатковий **1 бал**, надавши відповідь на питання щодо Вашого враження стосовно курсу навчальної дисципліни «*Освітнє право*».

Максимальна кількість балів з курсу навчальної дисципліни складає **100 балів**.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни «*Освітнє право*» визначається за накопичувальною системою, тобто сума всіх балів, отриманих за виконання певного виду робіт студента.

**Підсумковий контроль** – комплексне оцінювання рівня сформованості дисциплінарних компетентностей. Метою підсумкового контролю є комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни за чверть, семестр або навчальний рік.

Для навчальної дисципліни «*Освітнє право*» передбачений підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Диференційований залік з дисципліни здійснюються на підставі результатів поточного контролю за умови отримання здобувачем **не менше 60 балів**. Відповідно оцінювання виконується без участі здобувача шляхом визначення загальної кількості балів.

За умови отримання **менше 60 балів** за результатами поточних контролів студент повинен пройти підсумковий контроль, при цьому результати поточного контролю не враховуються при визначенні загальної оцінки заліку.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач має право скласти залік.

<b>Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)</b>	Диференційований залік відбувається у письмовій формі або з використанням можливостей дистанційної платформи MOODLE. Диференційований залік передбачає підсумкове оцінювання рівня знань здобувача шляхом виконання контрольного підсумкового тестування. Кількість питань – 100. За кожен вірну відповідь на питання здобувач отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за підсумкове тестування складає <b>100 балів</b> .
--	---

Наприкінці вивчення курсу навчальної дисципліни «Освітнє право» здобувачам буде запропоновано анонімно заповнити електронну анкету на платформі MOODLE (5 питань). Заповнення анкети є важливою складовою навчальної активності здобувача, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Освітнє право».

## 7. Політика курсу

**7.1. Політика щодо академічної доброчесності.** Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".  
[http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us\\_documents/System\\_of\\_prevention\\_and\\_detection\\_of\\_plagiarism.pdf](http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf).

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

### 7.2. Комунікаційна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту та бути зареєстрованими у СУДН «Moodle» на дистанційний курс з навчальної дисципліни «Освітнє право».

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office 365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Освітнє право» ([www.do.nmu.org.ua](http://www.do.nmu.org.ua)).



Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилатися на університетську корпоративну електронну пошту.

### **7.3. Політика щодо перескладання.**

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

### **7.4. Відвідування занять.**

Для студентів денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

**7.5. Бонуси.** Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій, отримують додатково 7 балів до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

### **7.6. Участь в анкетуванні.**

Наприкінці вивчення курсу здобувачам вищої освіти можна отримати додатковий **1 бал**, надавши відповідь на питання щодо Вашого враження стосовно курсу навчальної дисципліни «*Освітнє право*».

Також здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронну анкету на платформі MOODLE (5 питань). Заповнення анкети є важливою складовою навчальної активності здобувача, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «*Освітнє право*».

## **8. Ресурси і література:**

### **8.1. Основна рекомендована література**

1. Кравченко Н.В. Теоретико-правові основи професійної освіти: навчальний посібник [напрямок підготовки 6.010104 Професійна освіта (Комп'ютерні технології)] / Наталія Кравченко. – Бердянськ: БДПУ, 2014. – 173 с.

2. Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на засадах європейських стандартів та рекомендацій : посібник / В. Кухарський, О. Осередчук, М. Мазуркевич та ін. ; за ред. В. Кухарського, О. Осередчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 248 с.

3. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. – Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. – 176 с.

## **8.2. Додаткова рекомендована література**

1. Легеза Ю.О., Тюрня Ю.І. Нормативно-правове регулювання трансферу (перезарахування) кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Юридичний бюлетень, 2021. №18. С. 115 – 122.

2. Тюрня Ю.І. Проблема неоднозначності та неузгодженості визначень, правових норм в освітньому законодавстві. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2021. №52. С. 48-51. DOI <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2021.52.11>

3. Литвин І. І. Нормативно-правові акти, що регулюють адміністративні правовідносини у сфері надання освітніх послуг. Прикарпатський юридичний вісник, Випуск 1(10), 2016.

4. Філіппова В.Д. Освітнє право як галузь законодавства України. Правові новели. Науково-виробничий журнал, № 2, 2014.

5. Г.М. Чирва. Нормативно-правове регулювання діяльності закладів вищої освіти в Україні. Серія: Державне управління, № 2 (66), 2019.

6. В. В. Коноград. Системи оцінки якості вищої освіти в країнах Балтії: порівняльний аналіз. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, № 10 (54), 2015.

7. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с.

8. Опар Н.В. Реалізація державної політики щодо забезпечення якості вищої освіти в Україні, Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління Том 29 (68) № 5, 2018.

## **8.3. Інформаційні ресурси**

1. Інформаційні ресурси: [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua); [www.mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua); [www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua).

2. Закон України «Про освіту».

3. Закон України «Про повну загальну середню освіту».

4. Закон України «Про дошкільну освіту».

5. Закон України «Про позашкільну освіту».

6. Закон України «Про професійно-технічну освіту».

7. Закон України «Про вищу освіту».

8. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність».